

Schade zonnebrandcrèmes niet bewezen

Ieder jaar breekt weer paniek uit vanwege 'verstoorde hormoonhuishouding'

Sander Becker
redactie wetenschap

AMSTERDAM - De zomer is krap een week in het land en daar verschijnen al weer de eerste paniekberichten over zonnebrandmiddelen. De crèmes en sprays verstoren je hormoonhuishouding en je kunt er huidkanker van krijgen, waarschuwde het gratis dagblad *Spits* gisteren breeduit op de voorpagina.

Aanleiding was een rapport van de Environmental Working Group (EWG). Deze in Washington gevestigde non-profitorganisatie luidt elk jaar de noodklok over zonnebrandcrèmes, al vier jaar achtereen. Van de 500 zonnebrandcrèmes, -sprays en lippenbalsems die de organisatie dit jaar tegen het licht hield, zou slechts 8 procent ermee door kunnen. De rest beschermt onvoldoende tegen de zon of bevat de 'schadelijke stoffen' retinyl-palmitaat of oxybenzone.

Maar zijn die stoffen echt zo schadelijk? Retinyl-palmitaat, een vitamine-A-achtige, is onlangs opnieuw bij proefdieren getest in Amerika. Haarloze, extreem kanker gevoelige muizen werden onder een felle uv-lamp gezet. Als ze vooraf met retinyl-palmitaat waren ingesmeerd, hadden ze iets korter de tijd nodig om huidkanker te ontwikkelen dan zonder die stof. De Amerikaanse voedsel- en geneesmiddelenautoriteit FDA zoekt nu uit wat de betekenis van die vinding is voor de mens. Maar voor de EWG staat al vast: **mijd die stof!**

Huidarts Wietze van der Veen, verbonden aan het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis en het AMC in Amsterdam, is niet onder de indruk. „Het gebeurt wel vaker dat een stof bij een proefdier schade veroorzaakt”, relateert hij. „Maar dat wil niet meteen zeggen dat hij ook voor de mens schadelijk is. Daar is in dit geval nog niets van gebleken.”

Retinyl-palmitaat zit niet alleen in crèmes, maar wordt ook gebruikt als voedingssupplement, bijvoorbeeld in melk. Het dient dan als bron van vitamine A. „Als het zelfs voor oraal gebruik is goedgekeurd, kan het moeilijk kankerverwekkend zijn”, zegt Van der Veen. Verder zit het aan retinyl-palmitaat verwante retinol in veel anti-rimpelcrèmes. Deze stof beschermt de huid juist tegen schade en veroudering. Retinyl-palmitaat is dus eerder gunstig dan schadelijk, vermoedt de huidarts.

Dan de tweede 'gevaarlijke' stof: oxybenzone. Die zou via de huid in

het lichaam worden opgenomen en mogelijk de hormoonhuishouding verstoren.

Nogal dubieus, meent Van der Veen. „Die stof zal best in het lichaam komen. Maar het is te vroeg om te concluderen dat de hormoonbalans erdoor wordt verstoord. Ik vind de risico's nogal hypothetisch. Daartegenover staan de zekere gevaren van uv-stralen. Ik zou daarom toch maar gewoon blijven smeren.”

De Nederlandse Cosmetica Vereniging betreurt het dat consumenten mogelijk ongerust zijn geworden van de berichtgeving. Ingrediënten uit zonnebrandcrèmes zijn uitvoerig getest en veilig bevonden, benadrukt de vereniging.

